

TELJESÍTMÉNYÉRTÉKELŐ LAP
2012.

INTÉZMÉNY NEVE: IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM
VEZETŐJE: DR. TAKÁCS IMRE

ÖSSZEFOGLALÁS

Az Iparművészeti Múzeum 2012. évi munkájának fő hangsúlya a főépület teljes rekonstrukciójának és az Iparművészeti Múzeum komplex fejlesztésének előkészítése volt. A kormányhatározat által biztosított 250 millió forintos támogatás felhasználásával a múzeum lebonyolította a főépület megújításának nyílt, európai uniós tervpályázatát, és a kapcsolódó közbeszerzési eljárás keretében megbízást adott a főépület engedélyezési terveinek elkészítésére a tervpályázaton nyertes Vikár & Lukács Építész Stúdióknak. A múzeum elvégeztette a tervezéssel szükséges diagnosztikai vizsgálatokat is, és megkezdődött az engedélyezéshez szükséges műemléki tudományos dokumentáció elkészítése is. Elkészült a múzeum fejlesztésének megvalósíthatósági tanulmánya is. A tervezés folyamán az építészirodával a konzultáció folyamatos, év végére a szakági tervezők, ill. a múzeum észrevételeinek figyelembevételével elkészült az a tanulmányterv, amely az engedélyezési tervanyag alapját jelenti. A múzeum munkatársainak kiemelt szakmai feladata szintén a rekonstrukció és a majdani állandó kiállítások előkészítése volt: elkészült a gyűjtemény teljes felmérése, a kiállításra szánt tárgyak kijelölése a gyűjteményi nyilvántartó szoftver segítségével. Az állandó kiállítás előkészítésére egy külön munkacsoport állt fel, amelynek munkájába külső szakértőket is bevontunk.

Előrelépés történt a főépület rekonstrukciójához szorosan kapcsolódó nagytétényi projekt területén is. Elkészült a kastély mögötti telekre tervezett bútorraktár és bútorrestaurátor és bútormásolatkészítő műhely terve is.

A MOME-val az év végére sikerült rendeznünk a közüzemi díjtartozás miatti vitánkat, az egyetem átutalta a fennálló és elimert tartozását. A MOME fejlesztési tervei és az Iparművészeti Múzeum elképzelései jól illeszkednek egymáshoz.

A Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Gyűjtemény helyzete az év során májusban aláírt új Alapító okirattal és az ezt követően beadott és több minisztériumi egyeztetési fázison átment új intézményi SZMSZ-szel rendeződik.

Szintén komoly előrelépés történt a gyűjteményi nyilvántartás és a gyűjtemény online bemutatása terén. Az intézményben korábban is működő nyilvántartó rendszer, a Törzsléltár korszerűsített változata segítségével immár egységes rendszerben tudjuk nyilvántartani az IMM törzsanyag mellett a adattári anyagot, valamint a Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Gyűjtemény anyagát is. A digitális nyilvántartásban a tárgyak mintegy egyharmadához

kartonfotót is tudunk csatolni, ezzel a rendszer igazán használhatóvá vált. További korszerűsítése, a kétnyelvű adatrögzítés lehetőségének kialakítása folyamatban van. A Törzsleltárra támaszkodva elkészült a múzeum interneten is elérhető gyűjteményi adatbázisa, amelynek ellenőrzött adatokkal történő feltöltése folyamatos (az év végére mintegy 2500 tárgyról 5000 fotó és részletes adatok érhetőek el a <http://gyujtemeny.imm.hu> címen). A digitalizálás egy Európai Unió program, a Partage Plus projekt keretében egész évben intenzíven zajlott.

Mindezek mellett az intézmény két nagy kiállítást valósított meg: a múzeum életében kiemelkedően sikeres *Art deco és modernizmus* című nagy áttekintést a két világháború közötti Magyarország tárgykultúrájáról, valamint *Művészet mindenkinek* címmel a *Victoria & Albert Museum* történetét bemutató kiállítást. A V&A kiállítás igazi jelentősége abban rejlik, hogy az Iparművészeti Múzeum küszöbön álló megújulásának idején alkalmat adott a visszatekintésre, a múzeum küldetésének és eredeti funkciójának ismételt végiggondolására. Ahogy az alapítás idején London volt a minta, most a megújulás idején is a londoni múzeum megújítása az a példa, ami a szemünk előtt lebeg. A kiállításból és annak budapesti környezetéből jól látható, hogy az Iparművészeti Múzeum az európai múzeumok családjának fontos tagja. A kiállítás megrendezése erősítette ennek az összetartozásnak a gondolatát, bemutatva a két intézmény párhuzamos fejlődését és hasonló jövőképét is.

Az Iparművészeti Múzeum is 20%-os létszámcsökkentéssel kezdte meg a 2012-es évet. Az ebből eredő nehézségekkel úgy tudunk megbirkózni, hogy bár a fióriákban részleges nyitva tartás korlátozását kellett bevezetnünk, de a kiemelkedő kiállítási program megvalósítását győztük erővel. Az Intézmény likviditási helyzete a 2011 decemberétől működő költségvetési felügyelet mellett a 2012-es évben fordult meg, az év elejét 101.392 eFt adósságállománnyal kezdtük és 90.350 eFt, (melyből 2013. évi fizetési határidejű és pénzmaradványban rendelkezésre áll (tervpályázat) 62.475 eFt) adósságállománnyal zártuk, az adósságállományunkat tehát érdemben a harmadára csökkentettük. A működés minden területén bevezetett spártai rendszabályok eredményre vezettek, a 2010-ben meghirdetett „Münchausen-terv” lényegében sikeresen zárult. Meg kell jegyezni, hogy a pályázatok fedezetére leutalt korábbi céltámogatások összegéből a 2010-et megelőző években a múzeum fenntartására fordított 44. 650 eFt-ból a 2012. évben sikerült kigazdálkodni még 32.749 eFt-ot is. Össességében a 2012-es évben közel 100 millió Ft-al csökkentettük az adósságállományunkat.

Az év végén az EMMI támogatásával az Iparművészeti Múzeum egy nemzetközi szempontból is kiemelkedő tárgye gyűttes védési eljárásának kezdeményezőjeként és vevőként újra megjelenhetett a műtárgypiacon. Az állami befektetés megtérülési aránya minimum a bekerülési érték tízszerese.

I. Szervezeti kérdések

(2012. évi tervezett szervezeti átalakítások, személyi változások, alapidokumentumok módosításai, stb.)

	2012. tény	2013. terv
Engedélyezett létszám (fő, töredék is lehet)	127	127
Ebből magasabb vezető vagy vezető (fő, töredék is lehet)	17	18
Ebből szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	44	46
Ebből nem szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	52	63

2012 folyamán az intézmény engedélyezett létszáma 159 főről 127-re csökkent, de nem is volt minden pozíció betöltve. A gyűjteményi osztályok létszáma (egy teljes osztály megszűnése után is) minimálisra csökkent: jellemzően 5 főből áll: főosztályvezető, muzeológus, gyűjteménykezelő, valamint két restaurátor (gyűjteménykezelő nincs mindenhol betöltve). Ennél alacsonyabb létszám már a szabadságok alatti helyettesítést sem teszi lehetővé. A megmaradt munkatársak adminisztrációs és hivatali terhei (pl. múzeumi ügyelet ellátása) rendkívüli módon megnövekedtek. Egyedül a gyesen lévő munkatársak helyét tudtuk betölteni, más gyűjteményi alkalmazottak felvételére forrás hiányában nem került sor

2012 tavaszán a múzeum betöltötte a tudományos titkári pozíciót, ezzel erősítve az intézmény szakmai munkáját. A feladatkört Gálos Miklós látja el, aki a Szépművészeti Múzeumban dolgozott korábban.

2012 folyamán Csontos Györgyi főkönyvi könyvelő megbízásával sikerült stabilizálni a Gazdasági Hivatal munkáját. Év végén távozott az intézmény gazdasági igazgatója, Kiser Ilona.

A kötelező létszámleépítés igen jelentős mértékben érintette az Iparművészeti Múzeum teremőri állományát. Pótlásukat az intézmény a következőképpen oldotta meg: az országos közmunka-program keretében a Fővárosi Kormányhivatal Munkaügyi Központjához benyújtott pályázat eredményeképpen állástalan (érettségivel és erkölcsi bizonyítvánnyal rendelkező) közfoglalkoztatottak alkalmazása un. *látogatóforgalmi segítői* munkakörben, ill. egy erre szakosodott cégtől teremőrök bérlése, a kiállítási program által igényelt beosztásban, és a kiállítások költségvetése keretében biztosított

fedezettel. Ezzel a teremőrök költségének igen jelentős része dologi költségként merül fel és nem a bérkeretet terheli. A 14 fő 8 hónapra szóló közfoglalkoztatása 80%-os intenzitással volt államilag támogatva. Ugyanakkor a teremőrök létszámának csökkentése korlátozott nyitva tartási időt eredményezett a múzeum fiáléiban (Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeum, Ráth György Múzeum, Nagytétényi Kastély nyitvatartása időlegesen heti 3 napra csökkent).

II. Szakmai működés

1) Alapító okiratban megfogalmazott országos feladatok

1.1. Egyházi fenntartású muzeális gyűjteményekkel összefüggő feladatkör

Szakértői feladatok – a KÖH/FGYNÖSZK által végzett védetté nyilvánítási vagy védettséget feloldó eljárás során, esetenként a kiviteli engedélyeztetés során, a KÖH/FGYNÖSZK felkérésére végzett szakértői feladatok. Egyházi gyűjtemények felkérésére egyéb esetekben is készen áll a múzeum az együttműködésre.

Műtárgyvédelem, restaurálás – Felkérés esetén a múzeum munkatársai közreműködnek egyházi tulajdonban lévő műtárgyak állagvédelme, restaurálása során szakértőként, restaurátorként. *(A pannonhalmi bencés bazilika felújításának kapcsán a múzeum vállalta a templomból kiemelt 19. századi festett üveglakok letétként való megőrzését és állagvédelmét. Munkatársaink közreműködnek a zirci ciszterci apátság új kiállításának előkészítésében)*

2012. november 28-án *Egyházi textíliák kutatása, restaurálása és mindennapi kezelése* címmel Múzeumunkkal közös szervezésben az Iparművészeti Múzeum Könyvtárában tartotta az Országos Katolikus Gyűjteményi Központ és az Országos Egyházművészeti és Műemléki Tanács éves konferenciáját. A konferencia nyitó előadását az OKGYK igazgatója, Dr. Varga Lajos váci segédpüspök tartotta, az összesen hét előadóból öt Múzeumunk munkatársa volt (Erdei T. Lilla, Semsey Réka, Prékopa Ágnes PhD, Tóth Márta, Pataki Anikó). A konferencia résztvevői a Múzeum kiállításainak megtekintésén kívül felkeresték a Textil- és Viseletgyűjtemény raktárait, restaurátorműhelyeit és munkaszobáit is.

Kutatás – a múzeum munkatársai országos kutatási programokba kapcsolódva részt vesznek egyházi gyűjtemények, templomok iparművészeti anyagának felmérésében. *(NKA támogatással zajló kutatás a Néprajzi Múzeummal közösen az állami és egyházi fenntartású közgyűjteményekben őrzött templomi festett faberendezések feldolgozása céljából – Semsey Balázs. Az adatbázis már elérhető a <http://nmimm-katalogus.hu> címen; részvétel a „Görög Katolikus Örökségkutatás” című OTKA- programban – Terdik Szilveszter)*

Kiállítások – a múzeum évek óta részt vesz az Ars Sacra Alapítvány által rendezett Szakrális Hét rendezvénysorozatban, kamarakiállítások rendezésével (*az idei évben a Lechner a templomépítő c. kamarakiállítás megrendezésével*). Tervbe vettük egy egyházi kincstárakat bemutató kiállítás-sorozat megrendezését. Előkészítő tárgyalásokat folytattunk az esztergomi Keresztény Múzeummal egy 2013-ban esedékes esztergomi kárpitkiállítás ügyében.

Könyvtári cserekapcsolatok – a múzeum cserekapcsolata folyamatos az egyházi gyűjtemények, gyűjteményi központok könyvtáraival.

1.2-3. Kortárs iparművészet és formatervezés területén

Az Iparművészeti Múzeum évek óta jó kapcsolatot ápol a kortárs iparművészet és formatervezés szakmai szervezeteivel; a terület legrangosabb kiállításainak évről évre a múzeum ad helyet és a műtárgy-gyarapítás egyik fő területe is kortárs iparművészeti alkotások gyűjtése.

Gyűjteménygyarapítás – A 2012. év gyűjteménygyarapítási tervében kiemelt hangsúllyal szerepelnek a magyar kortárs formatervezők alkotásainak a gyűjteménybe illesztése. A Magyar Formatervezési Díj 2011-es kiállításán díjazott alkotók műveiből vásárlás ill. ajándékozás útján több a gyűjteménybe került.

Kiállítások – a múzeum több év óta rendezi meg partnereivel közösen az alábbi kortárs kiállításokat (2012-es adatok róluk a kiállítások között): *Kozma Lajos kézműves iparművészeti és Moholy-Nagy László formatervezési díjas alkotók kiállítása; Magyar Formatervezési Díj; Megvalósult Művek* – NKA által támogatott iparművészek kiállítása. 2012-ben rendeztük meg a 30 éves Fialat Iparművészek Stúdió Egyesülete (FISE) évfordulós kiállítását is. Szintén régi hagyomány, hogy a legkiemelkedőbb iparművészeknek a múzeum önálló kiállítást is rendez: 2012-ben Polgár Rózsa, Simon Károly és Fekete György munkásságát is bemutattuk.

Szakmai programok és kortárs iparművészet népszerűsítése – a múzeum évek óta részt vesz a *Design Hét* programjában (kiállítások, előadások). A kortárs iparművészek számára kiemelkedő jelentőségű a kortárs iparművészeti vásár amelyet a múzeum 2012-ben négy alkalommal rendezett meg, és amely a széles nagyközönség számára nyújtott találkozási lehetőséget kortárs iparművészekkel és alkotásaikkal. Hagyományosan a karácsonyi vásár a legnagyobb és legsikeresebb ezek közül.

Partneri kapcsolatok – a múzeum a szakma minden jelentős szervezetével kapcsolatban áll. Itt csak azokat a szervezeteket soroljuk fel, amelyekkel 2012 során kiállítási vagy egyéb együttműködésben közösen dolgoztunk: Magyar Művészeti Akadémia; Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala – Magyar Formatervezési Tanács; MMI Képző- és Iparművészeti Lektorátus; Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége (MKISZ); Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete (MAOE);

Budapesti Tavaszi Fesztivál; Fiatal Iparművészek Stúdiója Egyesület (FISE); Magyar Kárpitművészek Egyesülete; Dobrányi Ildikó Alapítvány; Design Hét Fesztivál – Design Terminál; Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME); Magyar Képzőművészeti Egyetem (MKE); MADOK program (Néprajzi Múzeum); Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt.; Zsolnay Porcelánmanufaktúra Zrt., Kecskeméti Nemzetközi Kerámia Stúdió; Pozsonyi Piknik, 9. kerületi Virágünnep Fesztivál; Budapest Főváros Kormányhivatala – Munkaügyi Központ;

1.4. Keleti kultúrákkal kapcsolatban

Részletesebben lásd a Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Művészeti Múzeum mellékelt szakmai jelentésében.

2) Intézményi terek / épületek tervezett infrastrukturális fejlesztései

2012 folyamán kulcsfontosságú lépéshez érkezett az Iparművészeti Múzeum főépületének fejlesztése: a kormányhatározat által biztosított 250 milliós támogatás felhasználásával idén nyílt építészeti tervpályázaton elkészültek a múzeum megújulásának építészeti tervei. Ezzel párhuzamosan megtörténik az új állandó kiállítás szakmai előkészítése, a majdan kiállításra kerülő műtárgyanyag kiválogatása, a szükséges restaurálások felmérése.

Az építészeti tervpályázat kiírására 2012. április közepén került sor, az eredményhirdetés 2012. augusztusában volt. A tervpályázaton a Vikár és Lukács Építészeti Stúdió nyert, ők kaptak megbízást az engedélyezési tervek elkészítésére. A kormányzati támogatás ezen kívül lehetőséget nyújtott a rekonstrukció megvalósíthatósági tanulmányának elkészítésére, valamint a tervezett állandó kiállítás előzetes muzeológiai tervének elkészítésére. A teljes rekonstrukciós keret felhasználását a 2. mellékletben részletezzük.

A rekonstrukciótól független, az addig tartó időben is elkerülhetetlen fejlesztések a főépületben:

Első emeleti légkondicionált kiállítóterek karbantartása, a Victoria és Albert Múzeum kiállítására készülve (klímakarbantartás, vetítőterem kialakítása, ablakok szigetelése, javítása);

Könyvtár bővítése – a Kisgyűjteményekből átkerült könyvtári külön gyűjtemény biztonságos és műtárgyvédelmi követelményeknek megfelelő elhelyezésére. Itt kerültek elhelyezésre a Pannonhalmi Bencés Főapátságtól letétben átvett 19. századi oroszvári könyvszekrények.

Új papír- és bőrrestaurátor műhely kialakítása, a Könyvtárhoz csatolva.

Nagytétényben a 2012-es évben lezárult a korábbi évekről áthozott beruházási keret felhasználása, a kastély főépülete mögött elhelyezkedő épületrészek állagmegóvásával, az életveszély elhárításával.

3) Gyűjteménygondozás és feldolgozás (Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Múzeum adatait lásd külön)

	2011. tény	2012. terv	2012. tény
Régészeti és őslénytani feltárások száma és alapterülete (db és nm)		-	
Gyűjteménygyarapítási alkalmak száma és időtartama (kivéve régészeti és őslénytani feltárások) (db és nap)		-	
Éves gyűjteménygyarapodás száma (tétel, db, példány, stb.)		c. 150 tétel	183 tétel, 321 db
Gyarapodási naplóba vett tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	241 tétel	150 tétel	183 tétel, 321 db
Szakleltárkönyvbe vett tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	261 tétel, 601 db tárgy	150 tétel	183 tétel, 321 db
Szekrénykataszteri nyilvántartásba vett tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	250		
Elkészült, képi ábrázolással is ellátott leírókartonok száma (db)	250	150 tétel	321
Revíziózott tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	11435 tétel, 15835 db	Letétek	
Tisztított, konzervált tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	1068	1000 tétel	1771
Restaurált tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	82	20	109

2012-től vezettük be a 20/2002-es nyilvántartási rendeletben előírt gyarapodási naplót, amelyhez minden egyes esetben a tárgy bekerülésének dokumentumait legalább másolatban megőrizzük. A 2011-es beleltározott törzsléltári elmaradások befejezése 2012-ben történt meg, a megfelelő, előírt szakleltárkönyvbe: 472 tétel 590 darab.

a) Gyarapodás és arányainak tervezése és teljesülése

A gyarapodás terén az elmúlt évben is az ajándékok és hagyatékok jelentették a fő forrást. Kiemelkedő jelentőségű az MNG-ből átett modern kárpitanyag, benne Rippl-Rónai József és Vaszary János tervei szerint készült kárpitokkal. Két nagyobb, még 2011-ben indított műtárgyvásárlást bonyolított le az intézmény: Az NKA által meghirdetett Értékmentő Pulszky

program keretében 19. századi polgári otthonok berendezésére jellemző tárgyakat vásároltunk: késő-biedermeier bútorokat és keleti szőnyeget, ill. Ferenczy István ifjúkori művét, egy kovácsoltvas kandelábert. A Képző- és Iparművészeti Lektorátus által kiírt, végül az EMMI által lebonyolított kortárs gyűjtemény-gyarapítási pályázaton pedig díjnyertes design alkotásokat vásároltunk. A BAV Zrt. a 2012. november 15-ei aukcióján egy kiemelkedő jelentőségű szecessziós boroskészletet, Alexandre Bigot művét, bocsátott árverésre. Az Iparművészeti Múzeum a tárgye gyűjteményre leütés utáni elővásárlási szándékot jelentett be, a vételár bruttó 840 eFt, amelyet a Magyar Nemzeti Múzeumnál lévő műtárgyvásárlási keretből átcsoportosított összeg terhére tervezünk kifizetni.

b) Kiemelkedő darabok vagy együttesek bekerülése

Kiemelt együttesek listája
A MNG-ből áttett képes kárpitok törzsanyagba vétele 33 db, Textil gyűjtemény, ltsz. 2012.5-30., 2012.39; 2012.41-46
Elnyert NKA támogatásból 19. századi keleti szőnyegek és biedermeier bútorok vétele, Textil és Bútor gyűjtemény
Nemzetközi kortárs műalkotások törzsanyagba vétele (Web of Europe 2011 anyaga) 27 db, Textil gyűjtemény
Bódy Irén textilnyomó iparművész ajándéka 87 db nyomott mintás selyem és pamutvászon, Textil, ltsz. 2012.48.1-2012.140.1
Dobrányi Ildikó: Nomád szőnyeg, ltsz. 2012.47.1.(KEF, áttét)
Ferenczy István kandeláber, Ötvös gyűjtemény
Kortárs design tárgyak (4 tétel), Ötvös osztály
Alexandre Bigot: Ivó készlet, grès, ezüst montírozással, 1902 előtt, vétel: 840.000.- Ft, BAV 61. aukció 522. tétel

c) Az éves gyarapodással kapcsolatos nyilvántartási feladatok megvalósulása, különös tekintettel a számítógépes nyilvántartásra

Az Iparművészeti Múzeum 2012-től a törzsleltári anyagot tekintve eleget tesz a 20/2002-es miniszteri rendeletben előírt nyilvántartási kötelezettségeknek. Ennek érdekében 2011-től bevezettük a hatályos iparművészeti szakleltárkönyvet, 2012-től pedig vezetjük a gyarapodási naplót. 2012-ben főigazgató-helyettesi utasítás intézkedett az új leltározási munkamenetről. Valamennyi, az Adattárban őrzött, használatban lévő és már használaton kívül helyezett szakmai nyilvántartásról számítógépes lista készült – ezt az új leltárkönyvek bevezetésével aktualizáltuk, és év végén kinyomtattuk. (Horváth Hilda)

Számítógépes nyilvántartás: 2012-ben teljes mértékben használatba vette az intézmény a Törzsleltár 2.0 programot. A számítógépes nyilvántartás revíziója az év kiemelt feladata volt: törölt tárgyak leírásainak kigyűjtése, a rossz leltárszámú tárgyakkal való összevetése /esetleges azonosítása/; egyes gyűjteménycsoportok leírókartonjainak a leltárkönyvvel

való összevetése, a helyrajzi napló pontosítása és adatainak bevitele a digitális rendszerbe, stb.

A meglévő nyilvántartásból átkerülő adatok pontosítása, az adatrevízió és a képek adatbázisba kapcsolása az év egyik elsődleges feladata volt.

Adattári leltározások alakulása (tétel/darab): - 2012. december 31-ig

	2011 gyarapodás (tétel)	– 2012 – leltári számok szerint	2012 gyarapodás (tétel/darab)
KRTF	233 db tétel	7225	1 tétel/1 db
KLT	74 tétel	3871-3917-ig	47 tétel/2330 db
MLT	608 tétel	8308—9011-ig	693 tétel/1334 db
FLT	0	26368-26602-ig	235 tétel/297 db
Technikai dossziék	0		0
DLT	992 tétel	11677-12501-ig	825 tétel/1375 db

ÖSSZESEN: 2011-ben: 1907 leltári tételt leltároztunk; 2012-re a tervezett 1500 leltári tétel helyett 1801 leltári tételt/5337 darabot leltároztunk az Adattár állományába.

d) Feldolgozásra váró (visszamenőleg felhalmozódott) régészeti és őslénytani anyag becsült mennyisége és a hiányosságok feldolgozása érdekében 2012. évben előirányzott feladatok teljesülése

-

e) Feldolgozásra váró (visszamenőleg felhalmozódott) egyéb anyag becsült mennyisége és a hiányosságok feldolgozása érdekében 2012. évben előirányzott feladatok teljesülése

Retrospektív leltározás az Adattárban:

Jaschik Álmos hagyatékának feldolgozása csak töredékében történt meg. 2000 óta nem leltározta be az Adattár, de ebben az esztendőben a kéziratok leltározása teljes mértékben megtörtént. Maradtak a kézi rajzok, valamint a fotók beleltározandók.

Juhász László hagyaték feldolgozása, kb. 10 doboz fotó- és iratanyag – a hagyaték szortírozása, leltározásra előkészítése, csoportosítása történt meg.

Mikes Ildikó hagyatékából hátra maradt fotók és egyéb maradványok – az anyag különválasztása, csoportosítása történt meg.

Koroknay Éva hagyatékának rendezése, előkészítése leltározáshoz. 12 folyóméter/m³ – az anyag rendezése, csoportosítása, leltározásra való előkészítése megtörtént. Külön lista készült a csoportosított anyag mappáiról, és helyrajzokról.

Színes, nagyméretű diák beletározása – Wagner Richárd, Kolozs Ágnes, Sulyok Miklós színes diái /évek, évtizedek elmaradt munkája/ leltározásának befejezése, kivéve a Textilosztályon lévő Batári-anyag, amely az osztály általi meghatározásra vár.

Leltározatlan archív fotók beletározásának elkezdése. A tervezetten felül több mint 200 FLT tétel került leltárba.

Leltározatlan műlapok beletározásának folytatása. A tervezettnél több mint háromszorosa került leltárba.

Könyvtár:

A könyvtárra hagyott vagy a könyvtárnak ajándékozott nagyobb könyvgyűttesek (Torday Aliz, Koroknay Éva, Varga Vera, Dvorszky Hedvig, Szilágyi András) feldolgozása folyamatos. A duplumként bekerült, illetve az állományba szorosan nem tartozó magyar és idegen nyelvű könyvek, folyóiratok listára vétele befejeződött, azok karbantartása rendszeres.

- f) Gyűjteményi rend és raktári helyzet értékelése, raktárrendezéssel kapcsolatos 2012. évi feladatok teljesülése

A múzeumban a raktárak telítettsége közel 100 %-os, ezért a 2012-es gyarapodást - tároló fémpolcok hiányában – nem mindenhol sikerült a végleges helyrajzi helyekre elhelyezni. Több raktár felújításra szorul (elsősorban a Kerámia osztályon), amelyre 2012-ben forrás hiányában nem került sor.

A Kisgyűjtemény anyagának költöztetése miatt több változásra is sor került: új raktár – Régi Könyvek Tára – került kialakításra a könyvtárban, a Pannonhalmáról letétként átvett oroszvári könyvszekrények felhasználásával. Használatba vétele 2012-ben még nem történt meg.

Az Adattárban a legfontosabb feladat 2012-ben is a szisztematikus rend és rendszer kialakítása, s a raktári rend fenntartása volt. Továbbra is nagy szükség van a szerverek elköltöztetésére az Adattárból, amelyre 2012-ben forrás hiányában nem került sor.

Az Adattárban szintén nagy hangsúlyt helyeztek a helyrajzi listák pótlólagos elkészítésére, és azok folyamatos aktualizálására. A helyrajzlisták még nem teljeseek, hiszen évek mulasztását kell pótolni.

Adattár gyűjteményegységei átrendezésének folytatása:

IM-ben, a Kommunikációs osztályról előkerült plakátok rendezése, helyrajza.

Leltározatlan fotóanyag – összesen több mint. 28 folyóméter – rendezése, dobozolása, leltározásra való előkészítése;

Beleltározott fotóanyag egy részének átrendezése, dobozása; Színes diák átköltöztetése az üvegnegatív raktárba;

Kiállítási dokumentáció rendezése: Batári Ferenc, Héjjas Pál, Mikes Ildikó, Koroknay Éva hagyatékából előkerült és a Közművelődési osztályról pótlólag átadott, valamint az Adattárban lévő vonatkozó dokumentumok besorolásával, és ezzel a leltározás előkészítése.

Technikai dossziék új helyének kialakítása.

g) Megelőző műtárgyvédelemmel kapcsolatos 2012. évi feladatok teljesülése

Az IMM műtárgyvédelmi munkáját műtárgyvédelmi felelős fogja át, aki az idei évben Orosz Péter, az Ötvös gyűjtemény munkatársa

Általános műtárgyvédelmi feladatok: megtörtént a múzeum 17 db párásító berendezésének karbantartása és az ehhez kapcsolódó anyagok beszerzésének ügyintézése

Megtörtént az első emeleti időszakos kiállítóterek klímaberendezéseinek karbantartása.

Nagyszabású feladat volt az újonnan kialakított könyvtárhelyiség Pannonhalmától átvett könyvszekrényeinek restaurálása és összeszerelése (Németh György), illetve a könyvtár műtárgy-jellegű ajtajának teljes restaurálása. (Kovács András).

h) Tisztítással, konzerválással, restaurálással kapcsolatos 2012. évi feladatok teljesülése

A tervezett tisztított, konzervált tárgyak száma elsősorban az Art deco és modernizmus kiállítás előkészítése miatt növekedett meg; valamint nagyobb kölcsönzések kapcsán (szecessziós fém tárgyak Zágrábba, a Marton múzeumba, 25 db; Halasi csipke kb. 50 db Halasra és év végén az IMM-be; szecessziós üvegek Keszthelyre és Rómába, kb. 150 db)

Az év kiemelt restaurálási feladata a Múzeum Ötvös gyűjteményével közös pályázathoz kapcsolódik, amelyben a papír és bőr-restaurátorok vesznek részt. Az Esterházy kincstár roncs állapotú bőrtokjainak restaurálása, I ütem. (NKA Múzeumi Kollégiumától nyert pályázati összeg. 2 db restaurált, 30-40 konzervált-tisztított tárgy, illetve tárgytöredék. A restaurálási munkákon kívül az anyag teljes körű állapotfelmérése, anyagvizsgálatok, fotódokumentálása történt meg.

Halasztást nem tűrő, elsődleges feladat az Iparművészeti Múzeum törzsléltárkönyveinek restaurálása, konzerválása: az Iparművészeti Múzeum pályázatot adott be az NKA-hoz ennek a célnak a megvalósítására, amely pályázat támogatásban részesült, 2013-as megvalósítással.

4) Digitalizálás, virtuális hozzáférhetőség, kutathatóság:

a) A digitalizálás helyzete, az intézmény digitalizálási stratégiájának bemutatása

Mutatók	2011. év végéig digitalizált tételszám	2012-re tervezett digitalizálások	A 2012. évben digitalizált állomány	A 2012. év végéig digitalizált állományból honlapon hozzáférhető
Digitalizált objektumok összesen (db)		1000	3133 tárgy 24732 fotó	2500
- ebből műtárgy (db)			2697	2500
- írott dokumentum (oldal)			661	
- audiovizuális (db, ill. perc)			1 (6,5 min)	
Gyűjteményekre, kiállításokra alapozott múzeumpedagógiai letölthető segédanyagok (db)	3	2	2	5

b) Kutatószolgálat

Mutató	2011. tény	2012. terv	2012. tény
Kutatók száma	72 + Adattár	100 fő	30+12+8+15
Kutatói alkalmak száma			26+17+20+18
Adattári kutatás (kutatók/alkalmak)			44/88

c) Múzeumi könyvtár

Mutató	2011. tény	2012. terv	2012. tény
Szaktájékoztatások száma (személyes, tel., e-mail stb.)	43	50	320
Könyvtárhasználók száma	941	1000	557
Könyvtárhasználatok száma	8407	8000	7349
Helyben használt könyvek, folyóiratok száma	6696	6500	könyv: 4494 db folyóirat: 2034 db
Kölcsönzött könyvek száma	1731	1500	821
Könyvtári gyarapodás – IMM, könyvek			187
Könyvtári gyarapodás – IMM, folyóiratok			392
Könyvtárközi kölcsönzés (kért/adott)			6/20

A Könyvtár raktárai gyakorlatilag megteltek, a helyzetet csak a könyvtár bővítése, az áthelyezett kisgyűjteményi anyagot is befogadó új könyvtári különgyűjteményi terem berendezés oldja meg. A terem és berendezése 2012-ben elkészült, a beköltözés 2013-ban megvalósul.

5) Tudományos kutatás:

Tudományos munka mutatói	2011. tény		2012. terv		2012. tény	
Tudományos munkatársak száma (fő)	48		46		44	
Tudományos fokozattal rendelkező munkatársak száma (fő)	10		10		11	
Tárgyévben megszerzett tudományos fokozatok száma (db)					1	
A tudományos munkatársak által kivett / a tudományos munkatársak számára engedélyezett összes kutatónap száma	1508		0		0	
Kutatónapot igénybe vehető tudományos munkatársak száma (fő)	46		0		0	
A múzeum által kiadott önálló tudományos-muzeológiai kiadványok száma (monográfia, tanulmánykötet, folyóirat, kiállítási- és gyűjteményi katalógus, évkönyv) (db) (magyar idegen nyelven)	5	2			6	3
A munkatársak által írt, saját múzeumi kiadványban megjelent tudományos tanulmányok, közlemények, cikkek száma (db) (magyar idegen nyelven)	7	4			17	8
A munkatársak által írt egyéb tudományos kiadványban megjelent tudományos tanulmányok, közlemények, cikkek száma (db) (magyar idegen nyelven)	21	3			25	7
A munkatársak által tartott tudományos előadások, összeállított posztterek száma (db) (ittthon külföldön)	19	4			20	3
A múzeum által megjelentetett ismeretterjesztő, pedagógiai kiadványok száma (db) (magyar idegen nyelven)	1				7	
A munkatársak által saját múzeumi vagy egyéb kiadványban megjelentetett ismeretterjesztő írások (magyar idegen nyelven)						
Kiállítási forgatókönyvek száma (állandó időszak) (db)	7					5
Megvalósult kiállítások száma (állandó időszak)		12				12

(db)						
Hazai tudományos programokban való részvétel (programok száma résztvevő munkatársak száma)	3	6	1		2	6
Nemzetközi tudományos programokban való részvétel (programok száma résztvevő munkatársak száma)	1	1	1		7	10
Felsőoktatásban oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő) megtartott órák száma (óra, 1 óra = 45 perc)						
Felnőttképzésben oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő) megtartott órák száma (óra, 1 óra = 45 perc)						

A Múzeum által kiadott kiadványok

Art deco és modernizmus. Lakásművészet Magyarországon, 1920-1940. Szerk. Horányi Éva. Budapest: Iparművészeti Múzeum, 2012. 276 p.

Művészet mindenkinek – A Victoria and Albert Museum. szerk. Marie-Louise von Plessen – Julius Bryant. Budapest: Iparművészeti Múzeum, 2012.

Ars Decorativa28 – Az Iparművészeti Múzeum és a Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Művészeti Múzeum Évkönyve. Szerk. Szilágyi András. Budapest: Iparművészeti Múzeum, 2012. 148 p.

Fajcsák Györgyi: *Fehér arany, mohamedánkéek és hamvas őszibarack. Kínai kerámiák a Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Művészeti Múzeum gyűjteményében. II.* (magyarul és angolul külön kötetben) Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Művészeti Múzeum, Budapest, 2011 (2012?)

A hajnalpír országa. Koreai művészet a Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeumban. The Land of the Morning Calm. Korean Art in the Ferenc Hopp Museum of Eastern Asiatic Arts. Szerk./Eds: Fajcsák Györgyi-Mecsi Beatrix, Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeum, Budapest, 2012 (külön magyar és angol kötet)

Megvalósult Művek 2012 – Az NKA által támogatott iparművészek kiállítása. Budapest, 2012. (2013 eleji megjelenéssel)

- a) A 2012. évi tudományos munka, kutatás fő irányvonalainak bemutatása (célok, feladatok megvalósítása, eredmények bemutatása)

A 2012. év fő tudományos feladata az IMM rekonstrukció utáni állandó kiállításának előkészítése volt. Ennek érdekében sor került a gyűjteményi anyag teljes felmérésére és osztályozására. Meghatározásra kerültek azok a kiemelt tárgyak, amelyek az állandó kiállítás fő termeiben kapnak majd helyet. Szintén külön jelölést kaptak a

látogatható raktárakban elhelyezhető és bemutatható tárgyak. A tárgyak besorolására és állapotára vonatkozó adatok a gyűjteményi nyilvántartó rendszerben kerültek rögzítésre.

Létrejött az állandó kiállítást előkészítő munkacsoport is, amelynek munkáját a főigazgató vezeti, és amelynek tagjai az egyes kiállítások szakmai felelősei:

A késői antikvitástól a későközépkorig – Jékely Zsombor

Az iszlám művészet – Pásztor Emese (külső szakértővel együttműködésben)

Reneszánsz és barokk iparművészet – Szilágyi András

A 19. század és a 20. század iparművészeti törekvései – Prékopa Ágnes

Lechner Ödön és a budapesti szecesszió – Lichner Magdolna

Kelet-Ázsia művészete – Fajcsák Györgyi (külső szakértővel együttműködésben)

A bútorművészet évszázadai (a nagytérenyi kiállítás kibővítése, újrarendezése) – Horányi Éva

Történeti hangszerek – Semsey Balázs

Design múzeum

Az intézmény és munkatársai egy OTKA kutatási programba vesznek részt:

Konzorciális formában, a Magyar Nemzeti Múzeummal és az MTA Geokémiai Kutatóintézetével közösen folyik a Magyarországi köz- és magángyűjteményekben őrzött habán kerámiák katalógizálása, tudományos feldolgozása. A Kerámia- és Üveggyűjtemény munkatársai (Balla Gabriella, Radványi Diána, Csontos Katalin, Hajtó Kornélia) vesznek részt benne.

Semsey Balázs (Bútor osztály) az alábbi országos kutatási program (OTKA) tagja: Festett famennyezetek, templomi faberendezések állami és egyházi fenntartású közgyűjteményekben – Országos gyűjteményi katalógus megvalósítása (NKA 2335/0010) – folyamatban, a Néprajzi Múzeummal közösen

Szecessziós adatbázis anyagának tudományos feldolgozása (a korábbi magyar/angol nyelvű anyagol nyelvű publikációjának naprakésszé tétele, újabb tárgyakkal történő kiegészítése, újra/fotóztatása stb.) + PartagePlus EUROPEANA program. Gyűjteménytörténeti alapkutatással párhuzamosan, eredményeinek fölhasználásával a digitális gyűjteményi adatbázis illetve a papíralapú nyilvántartások pontosítása, javítása, a közzététel előkészítése. Az eredményeket az intézmény internetes műtárgy-adatbázisában tesszük folyamatosan közzé.

A múzeum ez évi kiemelt feladata Az Art Deco és Modernizmus kiállítás, illetve a hozzá kapcsolódó Egy magyar művész Angliában c. szatellit kiállítás előkészítése, megrendezése volt, ezért tudományos munkánk nagy része is a 20. századi magyar bútorművészet-iparművészet témája köré fonódott.

Tervbe vettük a múzeum által 2010-ben kiadott, **önálló** tudományos-muzeológiai kiadvány – *Az Esterházy-kincstár textiliái az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében. Thesaurus Domus Esterhazyanae II.* (Szerk. Pásztor Emese). Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. – angol nyelvű változatának megjelentetését. Egyelőre a rendelkezésünkre álló támogatásból a szöveg fordítása készült el.

Az év folyamán előrehaladt az Esterházy kincstár ötvöstárgyait feldolgozó szakkatalógus-kötet előkészítése is, bár a szerkesztés vezető munkatársunk, Dr. Szilágyi András az év folyamán nyugdíjba vonult.

Az év során elkészült, véglegesített kiállítási forgatókönyvek:

Art deco és modernizmus – Horányi Éva (megvalósult)

Művészet mindenkinek - A Victoria és Albert Múzeum – Jékely Zsombor és Prékopa Ágnes (megvalósult)

Egy magyar művész Angliában – Márkus Lili kerámiaművészete és a Márkus-család – Horányi Éva, Ritoók Pállal együttműködésben (megvalósult)

Oszmán-török fõművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből – Pásztor Emese, a Sharjah-i Iszlám Művészeti Múzeummal együttműködésben (nem valósult meg)

Tiffany és Gallé – A szecesszió üvegművészete – Balla Gabriella, a korábbi kiállítás adaptációja a keszthelyi Helikon Kastélymúzeum számára (megvalósult)

Halasi csipke – Erdei Lilla (megvalósult)

- b) A tudományos munkatársak kutatónapjával kapcsolatos munkáltatói intézkedések bemutatása (a kutatónapban részesülő tudományos munkatársak és az engedélyezett kutatónapok száma, az engedélyezés szempontjai, a kutatónapokhoz kapcsolódó egyéni tudományos teljesítmények bemutatása)

A munkaidő-kedvezmény központi megvonásának következményeit 2012-ben az intézmény speciálisan kezelte: a rekonstrukció és a tervezett állandó kiállítás muzeológiai előkészítése érdekében a szakalkalmazottak erre az évre lemondtak a munkaidő-kedvezmény igénybe vételéről, és az összes így felszabadult erőforrást az állandó kiállítások tervezésére fordítják. Ennek fő munkafázisait a teljes anyag felmérése (művészettörténeti-szakmai ill. restaurátori), osztályozása, valamint a majdani kiállítások előzetes koncepciójának elkészítése jelentik.

- c) Kiadott, eladott és raktáron lévő saját múzeumi kiadványok száma, a remittenda kezelése és raktározási kérdései, a megoldásra vonatkozó intézkedési terv teljesülése

Múzeumi bolt működésének stabilizálása, forgalom növelése	Siklós Péter	folyamatos
---	--------------	------------

Selejtezés	Csontos Györgyi	folyamatosan
------------	-----------------	--------------

2012 fordulatot hozott az Iparművészeti Múzeum eszközgazdálkodásában is. Megalakult a leltározási és a selejtezési bizottság és a teljes kiadványkészlet pontos leltári összeírását követően az elfekvő készletek selejtezése (természetesen csak elvétve a megsemmisítése, inkább kedvező áron a dolgozóknak való felajánlása, ill. akciókkal a múzeumi boltban való árusítása) is megkezdődött.

d) A múzeumi tudományos munka nemzetközi feladatai, kapcsolatai

Elsősorban a Victoria & Albert Museummal megvalósított együttműködés értékelhető kiemelkedőnek. A V&A kiállításának végleges forgatókönyve az IMM munkatársaival együttműködésben alakult ki, bekerült múzeumunk anyaga is a kiállításba, valamint a német, angol és magyar nyelven megjelent katalógusba. A budapesti kiállítás a nemzetközi stáb és a magyar munkatársak szoros együttműködésében valósult meg.

Folyamatban van a tudományos és műtárgyvédelmi együttműködés az IMM és a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum (Románia) között kiállítások rendezése, veszélyeztetett műtárgy-együttesek tudományos feldolgozása, restaurálása és kiállításon való bemutatása céljából. Előkészítés alatt áll egy erdélyi úrihímezéseket és egy Sovánka István üvegművészetét bemutató kiállítás.

Részt veszünk Partage Plus nevű, EU-támogatással folyó szecessziós digitalizálási projektben, nemzetközi konzorcium partnereként, és az egyik munkacsoport vezetőjeként.

Kiállítási együttműködés nemzetközi partnerekkel – külföldön bemutatandó kiállítások előkészítése érdekében (oszmán-török főművek – arab országok; Tiffany és Gallé – Róma; Esterházy kincstár - Lengyelország)

A Konstanzi zsinatról megemlékező 2014-es kiállítás előkészítése – Jékely Zsombor, tanácsadó testület tagja

Közép-európai művészettörténeti kézikönyv-sorozat előkészítése, Lipcse, GWZO – Takács Imre

2014-es török szőnyegkiállítás nemzetközi partneri hálózatának kiépítése – Pásztor Emese

6) **Kiállítási tevékenység**

a) Nyitva tartás: Főépület - 313 nap, Fiókák: 158 nap

(az ünnepi nyitva tartás jellemzői)

Az IMM főépülete keddtől vasárnapig naponta 10.00-18.00-ig van nyitva.

A Nagytétényi Kastély január-februárban péntektől-vasárnapig 10.00-16.00-ig, március és november között péntektől-vasárnapig 10.00-18.00-ig, decemberben keddtől vasárnapig 10.00-18.00-ig volt nyitva, illetve csoportok előzetes bejelentkezése esetén kedd-vasárnap 10.00-18.00-ig terjedő időszakban alkalmilag fogadta vendégeinket.

Az IMM másik két filiája, a HFKÁMM két kiállítóhelyének nyitva tartása:

Ráth György Múzeum: péntek-szombat-vasárnap 10.00-14.00—ig,

Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeum: péntek-szombat-vasárnap 14.00-18.00-ig van nyitva, illetve csoportok előzetes bejelentkezése esetén a kedd-vasárnap 10.00-18.00-ig terjedő időszakban mindkét múzeum alkalmilag fogadta a vendégeket.

A Fíliák péntek-szombat-vasárnapi nyitvatartását főszabályként kezeljük, ha az ünnepnapok ezeken kívülre esnek, azokat e napokra nem nyitjuk ki.

b) 2012. évi ünnepi nyitva tartások (főépület)

Január 22.	vasárnap	A Magyar Kultúra Napja	ingyenes	nyitva
Március 15.	csütörtök	Nemzeti ünnep	ingyenes	nyitva
Április 8.	vasárnap	Húsvét	nyitva	
Április 9.	hétfő	Húsvét	zárva	
Május 1.	kedd	Állami ünnep	nyitva	
Május 18.	péntek	Múzeumi Világnap	ingyenes	nyitva
Május 27.	vasárnap	Pünkösöd	nyitva	
Május 28.	hétfő	Pünkösöd	nyitva	(rendkívüli nyitva tartás, Pünkösdi Fesztivál a Ráday utcában)
Június 16.	szombat	Múzeumok Éjszakája		nyitva 02:00ig
Aug. 20.	hétfő	Nemzeti ünnep	ingyenes	nyitva
Szept. 15.	szombat	Kulturális Örökség Napok		nyitva
Szept. 16.	vasárnap	Kulturális Örökség Napok		nyitva
Október 23.	kedd	Nemzeti ünnep	ingyenes	nyitva
Október 25.	kedd	Iparművészeti Múzeum napja		nyitva
November 1.	csütörtök	Mindenszentek		nyitva
December 24.	hétfő	Szenteste		zárva
December 25.	kedd	Karácsony		zárva
December 26.	szerda	Karácsony		nyitva
December 31.	hétfő	Szilveszter		zárva
Január 1.	kedd	Újév		zárva

- c) A látogatószám növekedését és a múzeumi szolgáltatások minőségét elősegítő új kezdeményezések, szolgáltatáscsomagok és készpénzkímélő eszközök

2012 márciusától új, kisebb méretű, csak a hátoldalán négyszínnyomású *belépőjegyet* vezettünk be. A hatféle motívummal (műtárgyfotóval) díszített jegyek mind a látogatók körében, mind szakmai körökben nagy sikert arattak. Az IMM példáját a Jegymester Kft. illetékes osztályvezetője szerint a gazdaságosabb, kisebb méretű jegyek megrendelésével több múzeum is követte.

2012-ben a következő *utalványokkal* lehetett fizetni: Sodexo kultúrautalvány, Accor Ticket kultúrautalvány, Szép kártya, a Szép kártya pedig egyre gyakoribbá válik. Az év végén megkeresett bennünket az Erzsébet utalvány terjesztője, mert 2013-tól ennek is lesz kulturális szolgáltatások igénybevitelét lehetővé tevő formája. A szerződést velük is megkötöttük.

A kuponos jegyvásárlás lehetőségét a *foglaljvelünk.hu*-n keresztül az Art deco kiállításra, ill. a karácsonyi rendezvényre vezettük be, ez utóbbit a Főépületre és a Nagytétényi Kastélyra is. E forma is terjedőben van, mi erre az un. kereskedelmi kedvezményt – 20%-ot biztosítunk.

Ezt kapják meg a Budapest Kártyával, a Legenda Pass-al érkezők és az Euro Discount Club tagjai is. Megfigyelésünk szerint a Budapest Kártyát gyakran használják a külföldiek, a másik kettőt nagyon ritkán.

- d) Látogatószám növelésének tervezett stratégiájának teljesülése

2012-ben Múzeumunk főépületében alapvetően két nagykiállításra próbáltunk látogatószám növekedést tervezni. A márciusban nyílt *Art deco és modernizmus Lakásművészet Magyarországon 1920-1940* című kiállítás és a csak június közepén megnyílt *Művészet mindenkinek a Victoria and Albert Múzeum a világ első iparművészeti múzeuma* című időszakos bemutató együttes látogatottsága és a bevezetett magasabb jegyárak révén tudtuk elérni, hogy a jegybevitelünk a korábbi legmagasabb, 2009-es bevételt nominálisan túllépte.

A filiákban a kényszerű nyitvatartási időkorlátozás miatt a látogatószám csökkent, Nagytétényben ez a csökkenés nem volt drasztikus, az előző évek tendenciája folytatódott, a HFKáMM-ban viszont igen. Ennek számos oka van, és ezek között csak az egyik a nyitva tartási idő csökkenése.

- e) Az épületen belüli információs eszközök

2012 folyamán e téren sem a főépületben, sem a filiákban fejlesztést nem hajtottunk végre. A krónikus alulfinanszírozás nem tette lehetővé, hogy a korábban kialakult rendszer működtetésén túl bármilyen problémát érdemben tudjunk megoldani. Ezek száma pedig igen nagy. Az épület feliratai, annak ellenére hogy az arculati kézikönyv 2009 óta egyértelműen és világosan előírja az egyes irányító táblák fajtáit igen vegyes és szedett-vedett képet mutat. Az ajtók nem számozottak, alig van előjelző vagy nagyobb eligazító tábla. Az akadálymentesítés során 2011-ben beszerzett tapintható és a múzeum egyes látogatható szintjeit és tereit bemutató térkép viszonylag jó eligazítást nyújt az érdeklődő, látó vendégeinknek is.

A Múzeumok éjszakájára külön feliratokat és kézbe vehető leporellókon az épület alaprajzát és az egyes rendezvények nevét és helyszínét feltüntető térképvázlatot készítettünk és adtuk ki. Ezt a nagyszámú vendég biztonságos irányításának a szüksége és a viszonylag jelentős bevétel indokolja.

Egyetlen komoly fejlesztésről tudunk beszámolni, ez viszont meggyőződésünk szerint az egész múzeumi körben példamutató lehet. A sikertelenül végződött Médiapagoda pályázatunk egyik hozadékaként Múzeumunkba, az info-pulthoz került egy iPad és egy látogatói információkat gyűjtő szoftver, a *Museumwander*, amelynek az év során egy továbbfejlesztett és finomított változata a *Come In*, is elkészült. Ez a program lehetővé teszi, hogy a tájékoztató szolgálatot végző munkatárs(ak) rövid beszélgetés, kikérdezés keretében adatokat gyűjtsenek a látogatókról. 2012-ben több mint tizenkétezer látogatótól kaptunk és látogatásról gyűjtöttünk információkat, így pl. a külföldi látogatók részarányáról 2012-től áll a rendelkezésünkre nem becslés, hanem statisztikai szempontból releváns tömegű információ alapján mért adat. Van adatunk az egyes kiállítások megtekintésére fordított, a múzeumban eltöltött időről is. Ezt a programot 2013-ban tovább tökéletesítjük, az új program, az *Entrypoll* kipróbálását követően megpróbálunk egy publikációt is előkészíteni.

f) Múzeumi bolt, büfé, kávézó

Az Iparművészeti Múzeum boltja 2011. június 16-án a *Törékeny harmónia* című kiállítással egy időben nyitott. Kezdetben a múzeum raktárában lévő saját kiadványait, könyveit, katalógusait, ajándéktárgyait, valamint a *Mindörökké Zsolnay* ékszerpályázatra készült válogatott alkotásokat árusítottuk. Árukészletünket folyamatosan bővítettük iparművészeti és design témájú könyvekkel, és egyre több iparművész alkotását árultuk. Forgalmunk dinamikusán fejlődött és az év végéig elérte a 3.903.350 Ft-ot.

Legfőbb feladatunknak továbbra is a múzeumi kiadványok árusítását tartjuk, legyen az könyv, katalógus, vagy ajándéktárgy, de e mellett a választékot is folyamatosan bővítjük. Így 2012-ben már 12 kiadó 66 féle iparművészeti és design könyvét árusítottuk. Ma már az is előfordul, hogy a kiadók jelentkeznek, hogy szeretnék, ha nálunk is kapható lenne a könyvük.

Iparművészesek alkotásaiból elsősorban ékszereket árusítunk, de vannak szitanyomott plakátjaink, különleges technikával készült „birdy”-jeink éppúgy, mint molinóból készült táskák.

Hangsúlyt fektetünk arra, hogy a kiállításokhoz kapcsolódóan ne csak a kiállítás katalógusát tudják megvásárolni az érdeklődők, hanem az adott témával kapcsolatban a lehető legnagyobb választékot nyújtjuk. Így az *Art deco és modernizmus* c. kiállítás ideje alatt a saját katalógusunkon kívül - melyből december 31-ig 312 darabot adtuk el - Somlai Tibor belsőépítészeti könyvei éppúgy kaphatók voltak, mint a Geopen Kiadó *Art deco* című kiadványa, Kiss Éva *Kaesz Gyuláról* szóló műve, és a *Lakás és bútor* című munkája. Ez utóbbinál sikerült megállapodni a Cser Kiadóval, hogy a kiállítás ideje alatt 50 % kedvezménnyel árusíthassuk a könyvet.

A Victoria & Albert Museum bemutatkozásakor a londoni múzeumi bolt ajándéktárgyaiból rendeltünk különféle használati tárgyakat, többek között bögréket, pohár- és tányéralátéteket,

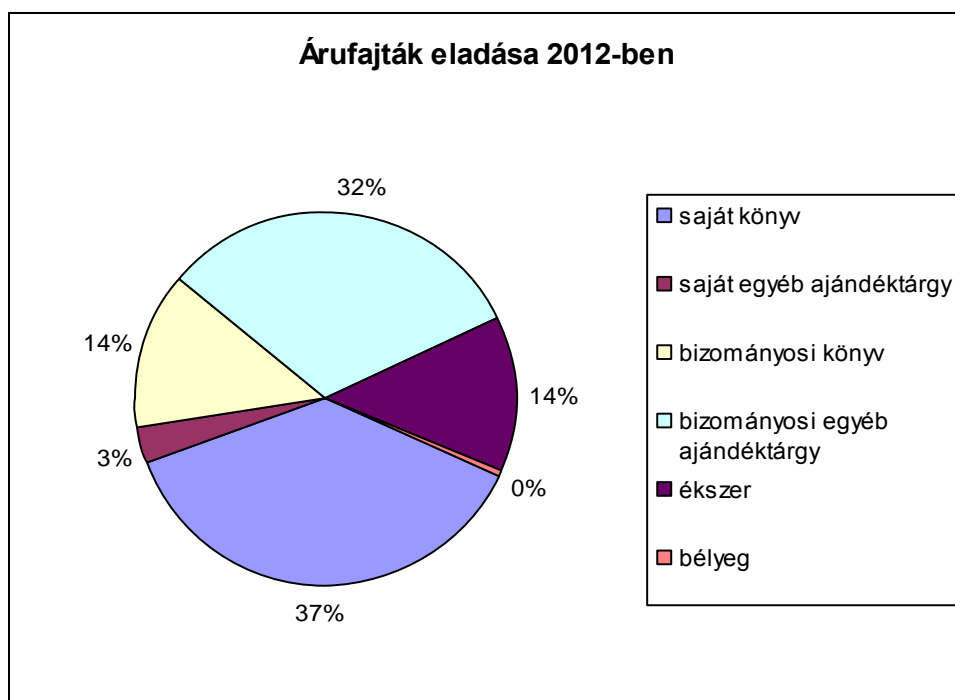
csészéket, teáskannákat, szalvétákat. Ezekből nem csak a kiállítás ideje alatt adtunk el tekintélyes mennyiséget.

Novemberben kezdtünk el postai bélyegeket árulni. A két hónap alatt 466 darab bélyeget adtunk el 49.845 Ft értékben. A képeslapokat a boltban felállított postaládába be is dobhatják a látogatók, melyet elviszünk a postára.

2012. január 1-december 31. között az összes forgalmunk 11.691.029 Ft-volt.

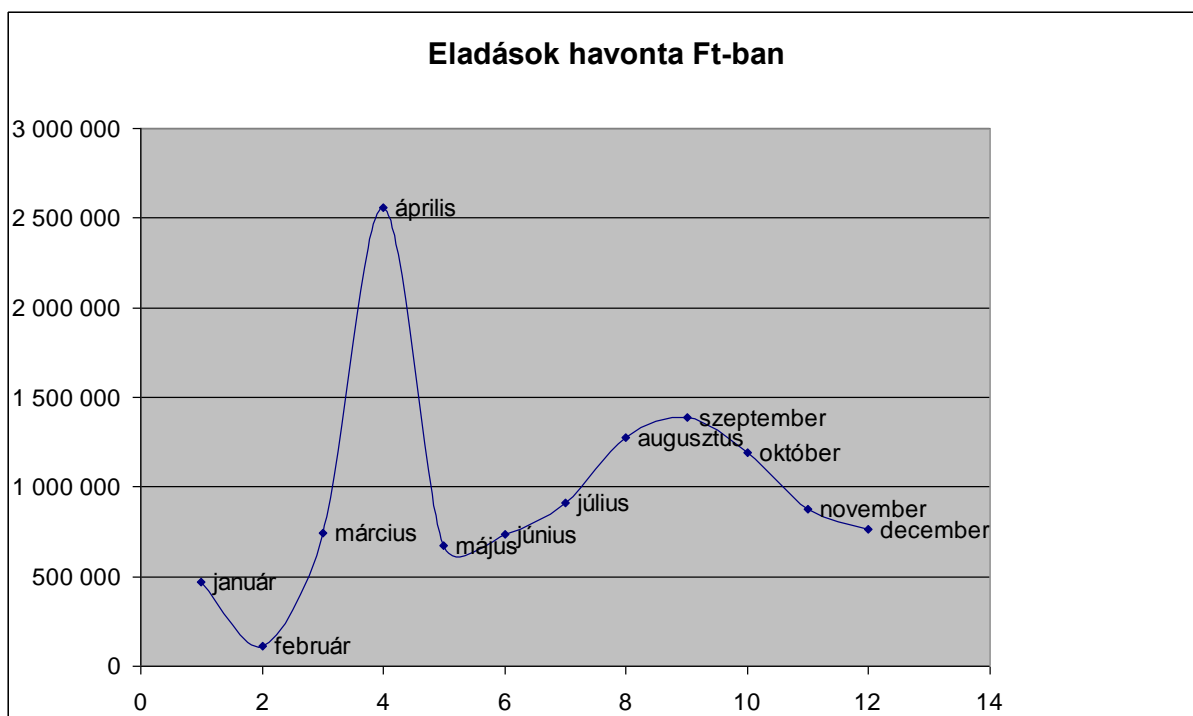
Árufajtánként:

Saját könyv:	2314 db	4.349.490 Ft
Saját ajándéktárgy:	1169 db	353.920 Ft
Bizományosi könyv:	357 db	1.617.294 Ft
Bizományosi ajándéktárgy:	2971 db	3.741.740 Ft
Ékszer:	164 db	1.578.740 Ft
Bélyeg:	466 db	49.845 Ft



A bolt forgalma erősen függ a múzeum programjától, a nagy kiállítások, vagy rendezvények, az iparművészeti vásárok és a Múzeumok éjszakája ideje alatt jelentősen nő.

Ma már van egy olyan szűk, de stabil vevőkör, amelynek tagjai a kiállítástól függetlenül rendszeresen bejönnek szétnézni az újdonságok között.



*Az áprilisi kiemelkedő forgalom: két nagy értékű tárgy eladása

A múzeumi büfé szerződését egyelőre nem változtatjuk, a bérlő fizetési nehézségekkel küszködik, a rekonstrukcióig e téren jelentős változást nem tervezünk.

g) Az akadálymentesítés helyzete

A 2011. december 31-én zárult le a KMOP-4.4.2/09-2010-0006. „Az Iparművészeti Múzeum akadálymentesítése” elnevezésű pályázatunk. Ennek a teljes értéke 28.88 M Ft volt. Ez egy részleges akadálymentesítés volt, amelynek a fenntartási időszaka kezdődött el 2012-ben. Ebben az évben került sor egy szavatossági bejárásra, apróbb hibák kijavítására is.

h) Fogyatékkal élők (látás- és hallássérültek) fogadása a múzeumban

Az év folyamán rendszeressé vált mozgássérült, kerekesszékes látogatók érkezése. A fogadásuk a 2011. év végén kiadott kézikönyv szerint történik. A létszámcsökkentés miatt 2012. második felében szombat-vasárnap nincsen teherporta-szolgálat. A kerekesszékesek érkezőknek külön felirat készült és a teherkaputól tudják a hét végén hívni a személyportán szolgálatot teljesítő fegyveres őrt és az információs pult munkatársát.

Az év során több múzeumpedagógiai foglalkozást – egy egész sorozatot szerveztünk vak és gyengén látó, valamint halmozottan sérült gyermekek számára.

i) Kiállítások

Állandó kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2011. tény	2012. terv	2012. tény
Gyűjtők és kincsek			14.480

Új és áthúzódó saját időszakos kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2011. tény	2012. terv	2012. tény
Lásd a listát alább			

2011-ről áthúzódó kiállítások

Főúri öltözetek az Esterházy-kincstárból

2012. január 22-ig
Első emelet

Megvalósult Művek 2011 – Az NKA által támogatott iparművészek kiállítása (Ikt.sz.: 338-43/2011)

2011. december 15 – 2012. január 30.
Szürke terem

Elsüllyedt hajók kincsei

Válogatás Bácsi Magda műgyűjteményéből
2011. december 21 – február 15.
Kupola

Új kiállítások

„Hová vezetnek a szálak” – Polgár Rózsa kárpitművész életmű-kiállítása (Ikt. sz.: 216-43/2011)

2012. január 12. – február 19.
Kupola

A közelmúlt évtizedeinek textilművészetére visszapillantva az regisztrálható, hogy a különböző, újra-meg újra feléledő újító kezdeményezések hullámverésében a legnemesebb tradíciókat őrző kárpitművészet hol a háttérbe szorult, hol meg váratlanul ismét az előtérbe került. E tendenciákkal nem foglalkozó művész, Polgár Rózsa az autonóm szövött falikárpit műfajában több, mint három évtizede formálja kárpitjait. Ennek a pályának az áttekintését nyújtja az Iparművészeti Múzeum kiállítása. A kiállítással egy időben jelenik meg a Polgár Rózsa életművét bemutató reprezentatív, kétnyelvű (magyar-angol) kiadvány is, neves művészek és művészettörténészek írásával. (Polgár Rózsa: Szövött kárpitok – Woven tapestry, 2011).

Az NKA támogatásával. A kiállítás védnöke Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter.

A mű és ami mögötte van – Simon Károly formatervező iparművész életmű-kiállítása
(Ikt. sz.133-43/2011)

2012. március 8. – április 8.

Kupola

A több, mint 40 éves pályát bemutató kiállítás a címbe rejtett kérdésre keresi a választ: Mi van a mű mögött? Egy formatervezői pálya bemutatása, dokumentumokkal, digitalizált tervrajzokkal. Az anyag katalógusban is megjelenik.

Az NKA támogatásával

Art Deco és modernizmus. Lakásművészet Magyarországon, 1920-1940

2012. március 16. – 2012. szeptember 30.

Meghosszabbítva november 11-ig!

Földszinti galéria

A lakásművészeti kiállítás nagyjából az 1920-1940 közötti periódust öleli fel, és bemutatja a korszakban egymás mellett élő irányzatokat, legyen az „haladónak”, vagy „konzervatívabbnak” tekinthető ízlés-irány. A korszak legbefolyásosabb művész-egyénségei, Kozma Lajos, Kaesz Gyula munkái mellett már-már feledésbe merült, de egykor sokat foglalkoztatott kitűnő tervezők, mint pl. Kovács Zsuzsa, Fränkel György, Kóródy György, Vágó Pál, Nagy Károly bútorai, és az ezeket kiegészítő, a lakóteret otthonná emelő dísz tárgyak, textíliák, világítótestek kerülnek kiállításra. Az Iparművészeti Múzeum saját gyűjteményi anyaga mellett társintézményeink, gyűjtők és magánszemélyek műtárgyaiból összeállított kiállításon mintegy 440 műtárgy szerepel, köztük kiállításon még soha be nem mutatott darabok. A kiállításához neves szerzők közreműködésével készült, gazdagon illusztrált katalógus, valamint gazdag múzeumpedagógiai program társul.

A kiállítás kurátora: Horányi Éva

Az NKA és a NEFMI támogatásával.

A nagy kiállításához kapcsolódó szatellit-kiállítások:

Egy magyar művész Angliában – Márkus Lili kerámiaművészete és a Márkus-család

2012. március 1. – április 29.

Szürke terem

A mostani bemutató a Juliet Kinchin által a glasgow-i Collins Galleryben 2008 őszén rendezett kiállítás magyarországi adaptációja.

A kiállítás több szílat követ nyomon. Egyrészt, hogy egy kisvállalkozásból hogyan lett a Márkus Lajos Rt. a két világháború közötti Magyarország egyik legfontosabb vasszerkezet építő cége, speciális és tömegtermékek gyártója, amely még a második világháború utáni államosításokig is fontos szerepet játszott például több budapesti Duna-híd újjáépítésében. A kiállítás másrészt Márkus Lili képzőművész, a cég egyik tulajdonosának felesége pályájára koncentrálnak.

A kiállítás a Márkus-családdal (Tom Markus) együttműködésben került megszervezésre, kurátora Ritoók Pál (Építészeti Múzeum). A műtárgyak elsősorban a Márkus család jóvoltából, valamint különféle magán- és közgyűjteményekből, beleértve az Iparművészeti Múzeumot, kerülnek a látogatók elé. A kiállításához Glasgowban kiadott kétnyelvű katalógus készült.

Mozdulat

Mozdulatművészet és fotográfia kapcsolata a két világháború között

2012. június 28 – szeptember 9.

Kupolaterem

Magyarországon a mozdulatművészet mintegy száz éve 1912-ben, Dienes Valéria és Madzsar Alice színrelépésével született meg. Táncreform-mozgalomként a kezdetektől fogva szoros kötelékek fűzték a korabeli magyar képző-ipar- és fotóművészethez. A táncelőadások színpadra állítása során, a plakátokat, kosztümöket és díszleteket Bortnyik Sándor, Kádár Béla, Scheiber Hugó, Boromissza Tibor, Stricker Éva, Szlovák György, Kövesházi Kalmár Elza és Jaschik Ámos tervezte. Ennek az együttműködésének jelentős részét a korszak magyar fotóművészeinek mozdulatművészekről készült portréi, mozdulatművészek bevonásával készült mozgástanulmányai és előadásokról készült fényképei teszik ki, amelyek bemutatása a kiállítás célja.

A kiállítást az MTA Művészettörténeti Kutatóintézetével közösen szervezzük. Kurátor: Vincze Gabriella.

A Kozma Lajos Kézműves Iparművészeti és a Moholy-Nagy László Formatervezési ösztöndíjasok 2011. évi beszámoló kiállítása

2012. április 26 – június 17.

Első emelet

Idén hetedik alkalommal nyílik kiállítás a Moholy-Nagy László Formatervezési és a Kozma Lajos Kézműves Iparművészeti ösztöndíjasok munkáiból az Iparművészeti Múzeumban.

A magyar design sokat köszönhet a fiatal alkotóknak, akik a legkiemelkedőbb technológiai újdonságokat figyelembe véve átértelmezik a hagyományt, újszerű tárgyhasználati formákra hívják fel figyelmünket. A Kozma Lajos Kézműves Iparművészeti Ösztöndíj és a Moholy-Nagy László Formatervezési Ösztöndíj a fiatal, 35 év alatti designerek támogatására jött létre. A tárlat lefedi a hazai fiatal iparművészet centrumát, lehetőséget kínál a kézművesség és a design összevetésére, bemutatva, hogy az iparművészet két fő ága, habár technikai szinten meglehetősen különbözik, mégis képes egymást inspiráló, kiegészítő alkotásokat létrehozni.

A Magyar Formatervezési Tanács és a Képző és Iparművészeti Lektorátus szervezésében

Művészet mindenkinek – A Victoria és Albert Múzeum

A világ első iparművészeti múzeuma

2012. június 14 – szeptember 16.

Teljes első emelet, Díszteremtől a Maksai teremig

A Victoria and Albert Museum kurátorai által összeállított anyag a világ legnagyobb iparművészeti és design múzeumának a történetét mutatja be, a gyűjtemények kialakulásának jellegzetes fázisaira, valamint a múzeumnak az európai iparművészeti múzeumokra gyakorolt hatását bemutatva. A kiállítás az új múzeum alapításához vezető lépésektől kezdve egészen a legújabb kortárs gyűjtésig tekinti át az intézmény történetét. Kiemelt hangsúlyt kap ezen belül a 19. század második felének gyűjteménytörténete, valamint az új múzeum Európában kifejtett hatása.

A Victoria and Albert Museum (London) és a Kunst und Ausstellungshalle (Bonn) együttműködésében létrejött nagy kiállítás budapesti adaptációja.

Az NKA és a NEFMI támogatásával.

Aranykor - Fekete György életműkiállítása

2012. szeptember 28. – november 4.

Fekete György belsőépítész és iparművész életművének áttekintése, az iparművészeti alkotásokra (famozaikok, grafikák, kispasztikák), a művész 80. születésnapja alkalmából.

Kupolaterem

Magyar Formatervezési Díj 2012

2012. október 4. – december 2.

Díszterem + Szürke terem

A Magyar Formatervezési Díj pályázat célja a magyar formatervezés teljesítményének bemutatása és népszerűsítése, a hazai formatervezés kiemelkedő alkotóinak elismerése, termék-, terv-, vizuális kommunikáció- és diákmunka kategóriában, valamint a magyarországi termékek nemzetközi versenyképességének javítása a formatervezés eszközeivel.

A Magyar Formatervezési Tanács (Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala) szervezésében.
Design Hét 2012

FISE 30

A Fialat Iparművészek Stúdiója Egyesület 30 éves jubileumi kiállítása

2012. október 5. – december 2.

Hőgyes Endre u. teremsor 3 terme

A Fialat Iparművészek Stúdiója jelenleg az iparművész szakmán belül egyike azon nagyon kevés, még meglévő szervezeteknek, amely a teljes szakmát átfogja és aktív szakmai-művészeti tevékenységet folytat. Ott vannak a magyar művészeti közélet minden fórumán, tagjai között számos díjazottat találunk.

Az idén 30 éves FISE reprezentatív bemutatása kapcsán a kiállítás a kortárs magyar iparművészet anyagából ad széles és igényes válogatást. Központban az alkotó művész áll, a bemutatás tárgyakon keresztül történik, írásos információt csak a szükséges magyarázatok erejéig kívánunk adni. Mivel a FISE szakokra tagozódik, ezt a kiállításon is megtartjuk alapvető rendező elvként. Az egyes szakok legkiválóbb alkotói adják a tárgycsoportok meghatározó karakterét, az ő munkásságuk köré-mellé csoportosulnak a többiek.

A FISE-vel közös szervezésben

Cérnába szőtt évszázad - Halasi csipke 110

2012. december 13. – 2013. január 20.

Díszterem

A Halasi csipke történetét, a kiemelkedő korai, szecessziós periódust bemutató évfordulós kiállítás.

Kurátor: Erdei Lilla

Országos és nemzetközi kiállítási programok keretében megvalósult kiállítások látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2011. tény	2012. terv	2012. tény
Art deco és modernizmus			36.347
Művészet mindenkinek			20.302

Országos és nemzetközi kiállítási programok, vándorkiállítások keretében megvalósult kiállítások látogatószámmal (külső helyszínen):

Kiállítás címe, bemutató helyszíne	2011. tény	2012. terv	2012. tény
Tiffany és Gallé/Keszthely			
Herendi Múzeum kiállítása			

Kiállítások külső helyszínen

Tiffany és Gallé – A szecesszió üvegművészete

Keszthely, Helikon Kastélymúzeum

2012. június 2. – 2012. október 23.

Munkatársak részvételével előkészített kiállítások külső helyszínen:

- A zágrábi Muzej Marton „Jugendstil”-kiállításának magyar részlege (PI)
- Római Magyar Akadémia, „Liturgia és művészet. Mai magyar ikonok” (TSZ)

Nagyobb műtárgycsoportok kölcsönzése időszakos kiállításokra

Belföld:

- Balatonfüred Kulturális Közgyűjtemény Fenntartó Nonprofit Kft. /Vaszary Villa/ („Fiume magyar emlékezete – Skultéty Csaba gyűjteménye”)
- Gödöllői Királyi Kastély Közh. Nonprofit Kft. („Titkok, bálók, utazások – Erzsébet királyné és magyar udvarhökgyei”)
- Szépművészeti Múzeum („Műkincsek és bűnesetek. Válogatás ellopott és visszaszerzett műkincsekből”)
- BTM („Ország tükre”)
- FUGA Budapesti Építészeti Központ: 100 éve született Bozzay Dezső c. kiállítására, 2012. október 1-23. – 36 tétel adattári tervrajz

Külföld:

- Nelson - Atkins Museum, Kansas, Carnegie Museum of Art, Pittsburgh, New Orleans Museum of Art, The Mint Museum, Charlotte, USA („Inventing the Modern World – Decorative Arts at the World Fairs 1851-1939”)
- Muzej Marton, Zagreb, Horvátország („Jugendstil”)
- Kutna Hora, CZ - Royal Castle, Varsó („Europa Jagellonica 1386-1572. Art and Culture in Central Europe under the Jagellonian Dynasty”)
- (Gemersko-malohontska Múzeum, Rimaszombat. „István Ferenczy /1792-1856/ clovek a dielo”)

j) Látogatottság:

Kiállítások látogatóinak száma		résztevők száma	%-os megoszlás
		1.	
1.	Teljes árú jegyet vásárlók	18 543	27,7%
2.	Kedvezményes árú belépődíjat fizető látogatók összesen	27 871	41,6%
3.	Ingyenes látogatók	20 613	30,8%
4.	Összesen (1.+2.+3.)	67 027	100,0%
5.	Összesből diákok	1 618	2,4%
6.	Külföldi látogatók becsült* száma	34050	50,8%

*statisztikailag releváns felmérés alapján számított adat

Mutatók	2011. tény	2012. terv	2012. tény
Összes látogatószám	62 972	75 000	67 027
ebből: teljes árat fizető látogató	13 747	35 000	18543
kedvezményes árat fizető	40 363	15 000	27 871
ingyenes	13 149	10 000	20 613
Diák látogatók	8 862	15 000	1 618
Ebből külföldi látogatók (becsült százalék)	20%	30%	50,8%

Az adatokat kérjük a 194/2000. (XI.24.) Korm. rendelet alapján nyilvántartani.

7) Közművelődési tevékenység tervezése

Mutatók	2011. tény		2012. terv		2012. tény	
Tárlatvezetések száma (alkalom)	109		135		106	
Ebből szakvezetések száma (alkalom)	15		31		18	
Ebből tanulmánytári/látványtári vezetések száma (alkalom) látogatószám (fő)	0	0	0	0	3	
Ebből szolgáltatással (rendezvényekkel) egybekötött vezetések száma (alkalom)	19		20		10	
Ebből idegen nyelvű vezetések száma (alkalom)	29		30		9	
Múzeumpedagógiai foglalkozások száma (alkalom) látogatószám (fő)	134	2380	150	2930	187	3791
Diákok részére tartott egyéb rendezvények száma (alkalom) látogatószám (fő)	24	636	35	170	22	713
Egyéb közművelődési rendezvények száma (alkalom) látogatószám (fő)	44	7620	38	8450	43	8052

a.) Az intézmény 2012-re tervezett közművelődési tevékenységének és PR stratégiájának teljesülése (Új célcsoportok megszólításának stratégiája, a megvalósítás módja, eszközei, személyi feltételeinek biztosítása /gyakornokok, önkéntesek, stb./, költségvetésen kívüli finanszírozási lehetőségek bevonása /pl.: TÁMOP, szponzorok, együttműködések/).

A közönségkapcsolat területén egész évben igénybe vettük önkéntes segítők és gyakornokok segítségét. Az információs pultban 3 önkéntest és 5 gyakornokot foglalkoztattunk, ezen kívül közfoglalkoztatottak is segítették a munkát, hogy folyamatosan biztosított legyen az információs pult feladatainak ellátása, a látogatók megfelelő szintű tájékoztatása.

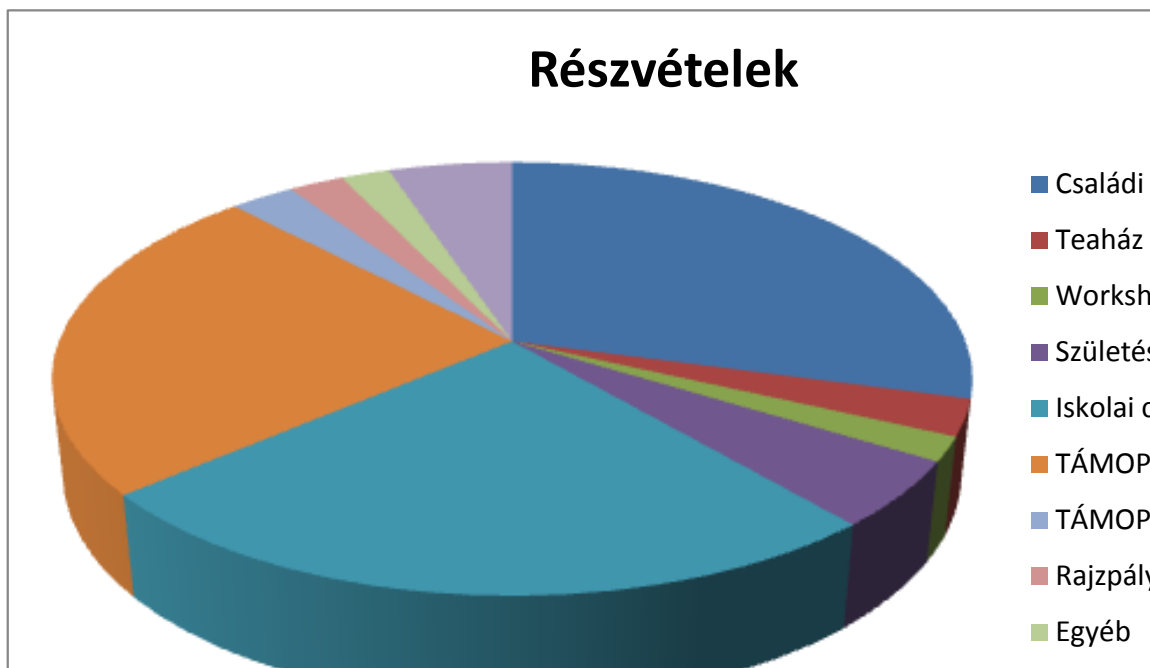
2012-ben önkéntes tárlatvezetők 10 alkalommal vállaltak előre meghirdetett időpontban ingyenes tárlatvezetést. Ezek különösen a *Művészet mindenkinek* című kiállítás esetében voltak sikeresek, összesen 83 fő ismerkedett meg így a kiállítással. Összesen 5 önkéntes tárlatvezető vett részt a munkában.

A *Művészet mindenkinek* című kiállítás kapcsán előadássorozatot szerveztünk, hogy a közönség téma iránt érdeklődő része mélyebben megismerhesse a kiállítás hátterét, egyes egységeit. További kiegészítő információkat a kiállítás blogján olvashattak az érdeklődők. (Ez volt az első alkalom, hogy blogot indítottunk egy kiállításunkhoz, amely elérhető a victoriainbudapest.blogspot.com címen.)

A közönségkapcsolati tevékenységek finanszírozási problémái miatt nagy hangsúlyt fektettünk a közösségi médiában való megjelenésre. A múzeum Facebook-oldalának rajongóinak száma a 2012-es évben 3066 főről 4452 főre nőtt, a naponta átlagosan 1532 fő érte el az oldalt. Az év folyamán múzeumi bolt saját Facebook-oldalt indított.

b.) Múzeumpedagógiai tevékenység:

Figyelembe véve, hogy 2012-es év kiállítási kínálata a korábbi évekhez képest kevésbé illeszkedett az iskolai tantervekhez, az éves múzeumpedagógiai kínálatban hangsúlyosabbá váltak a családok, illetve a felnőtt korosztály számára szervezett programok. A korábbinál pontosabban körülhatárolható célcsoportok számára szervezett programok, a hatékonyabb intézményi kommunikációnak is köszönhetően, döntő többségükben be is váltották a hozzájuk fűzött látogatottsági elvárásokat. A múzeumpedagógiai osztály által a múzeum fő épületében szervezett programokon 4354 fő vett részt az év során.



Szakmai előkészítő illetve háttértevékenységek

A fentiekből is látható változatos tevékenységtípusokkal is összefüggésben az osztály belső munkatársaira a megszokottnál sokkal több háttérmunka hárult.

TÁMOP

A Media Pagoda c. projekt törlése következtében újra kellett írni és tervezni az „Egykor tárgy egy kortárgy” c. múzeumpedagógiai projekt II. félévi tematikáit. E miatt a szokásos szervezési feladatok mellett iskolánként egy-egy kiszállásos bevezető órára is sort kellett keríteni.

A projekt augusztusi lezárásáig elkészült a projektfenntartáshoz használandó „**Szervezzünk kiállítást**” c. munkafüzet, valamint a projekt második félévét lezáró „**Dresz Feszt**” divatlap. Elkészültek a projekt **honlapjának szövegei**, feltöltésre kerültek a projekthez készített **feladatlapok**. Háttéranyagok készítése a kommunikációs feladatok ellátásához, **PR cikk** írása. A projekt lebonyolításával párhuzamosan beadásra kerül 2 szakmai beszámoló (pályázati előrehaladási jelentés) valamint 3 kifizetési kérelem. Az ősz folyamán elkészült a záró szakmai beszámoló és záró kifizetési kérelem, melyet a helyszíni szemlét követően az ESZA el is fogadott.

Nagykiállítások

2011-es év végén, illetve a 2012. év elején elkészült az *Art Deco és Modernizmus* illetve a *Művészetet Mindenkinek* c. kiállításokhoz készített NKA pályázat múzeumpedagógiai része. Ezt követően elkészültek a kiállításokhoz tervezett **munkafüzet, feladatlapok** és **vezetőkártyák**. Kidolgozásra kerültek az egyes programok. November-decemberben elkészült a *Cérnába szőtt évszázad* c. kiállítás közönséghasznosítási terve.

Pályázatok

Május hónapban speciálisan a fogyatékkal élőknek szánt programokra pályázatot nyújtottunk be a **Múzeumok Őszi Fesztiváljára** (100.000 Ft értékben). Augusztusban pályázatot nyújtottunk be a 2012-es múzeumpedagógiai Nívódíjra, majd novemberben a **Civil Fejlesztési Alaphoz** nyújtottunk be pályázatot sajátos nevelési igényű csoportok számára múzeumpedagógiai eszközcsoomag kidolgozására (1.5 millió Ft értékben).

Kommunikáció

A 2011. évi létszámleépítés következtében az osztály munkatársainak aktívabb szerepet kellett vállalniuk a programokhoz kapcsolódó pr-, és reklámtevékenységben: **flyerek, szórólapok, plakátok, tervezése és szövegezése**, a (közönség)kapcsolat tartásában, a rendezvényekhez kapcsolódó szervezési feladatok ellátásában, ingyenes programhirdetések, beharangozó cikkek kihelyezésében.

A párhuzamosan futó projektek zökkenőmentes lebonyolítása érdekében, a kollégák folyamatos együttműködése mellett, célszerűnek mutatkozott „projektgazdák” kijelölése, akik kidolgozták és összefogták az egy-egy sorozathoz kapcsolódó programokat. Az Art Deco és Modernizmus valamint a Múzeumok Őszi Fesztiváljának programjai Koncz Kinga koordinálásával és Pataki Judit közreműködésével jöttek létre. A Művészetet Mindenkinek c. kiállításához kapcsolódó programok felelőse Hársvölgyi Virág volt, míg a „Egykor tárgy, egy kortárgy” projektgazdai feladatait Erdős Katalin látta el.

Programok

Családi napok

Az év során összesen 6 családi nap megrendezésére került sor. Egy a *Főúri öltözetek az Esterházy kincstárból*, kettő az *Art Deco és modernizmus* egy pedig a *Művészetet mindenkinek* c. kiállításához kapcsolódott. Az év végén, az adventi időszakban került sor a *Cégére egy tündér volt* c. tematikus családi nap sorozat első alkalmára, illetve egy a karácsonyi iparművészeti vásárhoz kapcsolódó családi napra, melyeken 1272 fő vett részt.

Teaházak (programfelelős: Pataki Judit)

Az elsősorban a felnőtt műkedvelő, illetve művészet iránt érdeklődő közönségnek szánt program-sorozat keretében egy-egy előre meghatározott témában folytattak kötetlen beszélgetést szakemberek a megjelentekkel. Az összesen 7 alkalommal megrendezett programok közül 5 az *Art Deco és Modernizmus 2* a Múzeumok Őszi Fesztiváljához kötődött. A programokra összesen 118 fő váltott jegyet.

Workshopok (programfelelős: Koncz Kinga)

Az Art Decohoz kötődő programok elsősorban az alkotni vágyókat, illetve a két világháború közötti időszak bútor-, és plakátművészetében jobban elmélyülni kívánókat célozta meg. A két programra 79-en váltottak jegyet.

Rajzpályázat (programfelelős: Hársvölgyi Virág)

A *Művészetet Mindenkinek* c. kiállításához kapcsolódóan meghirdetett *Variációk egy támlára* c. rajzpályázaton egy Thonet szék háttámlájának újratervezése volt a feladat. A pályázatra 108 pályamű érkezett. A legjobb pályaművek kiállítására, valamint a pályázat eredményhirdetésére a kiállításához kapcsolódó családi napon került sor.

Születésnapok (programfelelős: Erdős Katalin)

Az elsősorban az 5-10 éves korosztály számára szervezett játékos múzeumpedagógiai foglalkozásokra 18 alkalommal került sor. Ezek közül 15 *A török szultán palotája* címmel az épülethez és az állandó kiállításához kötődött, 1... címmel az Esterházy kiállításához, míg „*Tervezz magadnak*” címmel é 2 kreatív divattervezési program valósult meg. A programokon 216 gyermek vett részt.

Iskolai csoportok

2012. naptári évben a múzeumot látogató szervezett iskolás csoportok közül 48 kért múzeumpedagógiai órát (illetve foglalkozást). A meghirdetett programok közül a legnépszerűbbek a *Barangolás a szecesszió világában* (17), a *Történelmi ruhabutik* (12), a *Kövesd a madarat* (7), valamint az *Art Deco és Modernizmus* kiállításához kapcsolódó programok (9) voltak. A foglalkozásokon 1091 diák vett részt.

TÁMOP 3.2.11/10-1/KMR-2010-0018 *Egykor tárgy, egy kortárgy*

A kiemelt múzeumpedagógiai projekt (2011. július 1- 2012. augusztus 31.) második feléve keretében 1050 iskoláskorú (16 csoport 3-3 alkalommal) vett részt a foglalkozásokon az Iparművészeti Múzeum főépületében (valamint további 9 óvodás csoport 3-3 alkalommal a Nagytétényi Kastélyban). A projekt egyik kiemelt célja volt, hogy újabb tematikákkal és foglalkozástípusokkal gazdagítsa a múzeumpedagógiai kínálatot. Ezen kívül erősíteni kívántuk a kapcsolatot a kerületi, illetve a múzeum vonzáskörzetébe tartozó oktatási intézményekkel, és végül, de nem utolsó sorban, szempont volt, hogy döntő többségben olyan hátrányos, illetve szegregált helyzetű gyermek számára biztosítsunk programot, akiknek egyébként nincs lehetőségük múzeumot látogatni.

A program eredeti formájában egy jelentősebb informatikai fejlesztést is megcélzott (interaktív honlap játékokkal és egyéb felhasználási lehetőségekkel), azonban ez, a Media Pagoda c projekt megvalósulása híján nem volt kivitelezhető. Azonban létrejött egy rendkívül vonzó, interaktív múzeumpedagógiai tér (egy XVI. századi török harci sátor másolata) egy kifejezetten gazdag, és öltözködés-történeti szempontból is reprezentatívnak tekinthető (XVII-XX. sz.) jelmeztár, mely nem csak a főépület, de a fiлиák munkáját is gazdagítja a jövőben. Beszerzésre kerültek kisebb eszközök (szövőkeretek, szövőkártyák, kéziszerszámok).

Projektfenntartás

TÁMOP 3.2.8/B-08/KMR-2009-0003 *Fordul a Kocka* és a TÁMOP 3.2.11/10-1/KMR-2010-0018 *Egykor tárgy, egy kortárgy* c. projektek fenntartása keretében 2012. évben 7 csoportot (117 gyerek) fogadtunk.

Kísérleti foglalkozások (Koncz Kinga és Pataki Judit)

A 2012. évben kísérleti jelleggel kiscsoportos programokat indítottunk fogyatékkal élők (vakok, gyengénlátók és mozgássérültek), illetve speciális nevelési igényű gyerekek/ fiatalok (elsősorban értelmi fogyatékosok) számára. Az előbbieik számára készített programok kidolgozásához a Múzeumok Őszi Fesztiválja keretében nyertünk támogatást. Az év során 7 csoportos foglalkozás valósult meg melyen 56 érintett vett részt.

Egyéb felnőtt programok

Az év során 2 nyugdíjas és 1 pedagógus (XI. kerületi történelem tanárok) csoportot fogadtunk (31 fő).

Külső helyszíneken megvalósult programok

Múzeumok Majálisa

E külső helyszínen az általános információs tevékenység mellett elsősorban az *Art Deco és Modernizmus* c. kiállításra és a hozzá kapcsolódó programokra kívántuk felhívni a

nagyközönség figyelmét a korszakhoz kapcsolódó kézműves foglalkozásokkal, illetve az „art deco-átöltöző” sarokkal. (Kb. 200 érdeklődő)

Sziget fesztivál

Az egy hetes rendezvény során a két nagy kiállításra fókuszáltak a kollégák. „Készítsd magad” szita-nyomó műhelyünkre elsősorban az Art Deco illetve a Művészetet mindenkinek kiállításokhoz kapcsolható mintákat és reklámanyagot vittek („Variációk egy támlára” rajzpályázat szórólapja stb.) (Hozzávetőleg 400 érdeklődő)

Országos Szakmai Tanévnyitó

Az augusztus utolsó napjaiban, elsősorban pedagógusok számára rendezett kétnapos rendezvényen a múzeum standot tartott fenn, melyen őszi kiállításainkat illetve az aktuális múzeumpedagógiai kínálatot (filiákkal) népszerűsítettük. A standnál körülbelül 120-150 látogató fordult meg.

Megvalósítók

A főépület 2012. évi múzeumpedagógiai és közönség programjait az osztály főállású munkatársai (4 fő) szervezésében összesen 16 fő bonyolította le. A külsős munkatársak döntő részben az *Egykor tárgy, egy kortárgy* c. TÁMOP projekt lebonyolításában vettek részt (11 fő), illetve 3 fő az állandó programkínálat és a projektfenntartás biztosításában vállalt szerepet. Nagy segítséget jelentettek mind a TÁMOP mind a családi napok előkészítésében, mind lebonyolításában önkéntes munkatársaink (5 fő).

c.) Közművelődési programokból befolyó bevételek (belépőjegyek, foglalkozások díja stb.)

Mutatók	2011. tény	2012. terv	2012. tény
Jegyár-bevétel			71.520.400.-
Egyéb közművelődési és múzeumpedagógiai programok bevétele			2.520.000.-

8) Pályázati tevékenység

a) Pályázati projektek bemutatása, aktuális helyzete

Hazai pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Felelős
NKA – Múzeumok Őszi Fesztiválja, lezárva, elszámolva	100.000	100 000	Erdős Katalin
Civil Fejlesztési Alap – elbírálása még folyamatban	1.500 000		Erdős Katalin
NKA Múzeum Szakmai Kollégium, altéma: 2311 „Az Iparművészeti Múzeumban őrzött, az Esterházy-kincstár ötvösműveihez tartozó eredeti, roncs állapotú, bőrborítású tokok restaurálása” (I. ütem)	1.400.000	1.200.000	Pandur Ildikó
NKA Közgyűjtemények Kollégiuma, altéma: 3560 „Az Iparművészeti Múzeumban őrzött Esterházy-kincstár elefántagyarból készült, sérült műtárgyainak restaurálása (I. ütem)”	2.813.850	-	Pandur Ildikó
NKA Közgyűjtemények Kollégiuma, altéma: 3505 „Az Iparművészeti Múzeum Gyűjtemények védelmét szolgáló eszközök beszerzése”	369.876	120.000	Orosz Péter
NKA Közgyűjtemények Kollégiuma, altéma: 3533 „Az Iparművészeti Múzeum Állományvédelmi műhelyek tevékenységéhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzése	889.300	140.000	Orosz Péter
NKA Múzeumi Szakkollégium „19. századi polgári otthonok jellegzetes és kiemelkedő színvonalú tárgyainak megvásárlására”	2.800.000	2.800.000	Jékely Zsombor

Az Art and Design for All című, a Londoni Victoria & Albert Museum és az IM közös kiállításának előkészítése, NKA miniszteri		10.000.000.-	Jékely Zsombor
Az IM-ben őrzött, az Esterházy-kinctár ötvösműveihez tartozó eredeti roncs állapotú tokok restaurálása (I. ütem), NKA		1.200.000	Pandur Ildikó
Iparművészeti Múzeum (régí és kortárs) virtuális tárlatának bemutatásához digitális felület működtetése és fejlesztése		8.000.000	Jékely Zsombor
Ars Decorativa 28 kötet		650.000	Szilágyi András
Az Art Deco és Moderizmus című kiállításra, a kapcsolódó katalógusra és múzeumpedagógiai programra, NKA	20.000.000	20.000.000	Horányi Éva
Az Art and Design for All című kiállítás megvalósítására, NKA miniszteri keret		30.000.000	Jékely Zsombor
2011-ben alkotói támogatásban részesült alkotók kiállítására, NKA	4.000.000	4.000.000	

Új Magyarország Fejlesztési Tervhez vagy Új Széchenyi Tervhez kapcsolódó pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Felelős
Egykor tárgy egy kortárgy áthúzódó, lezárva 2012.08.31-én, elszámolva	50.000 000	50.000 000	Siklós Péter

Egyéb, nem hazai forrásokra épülő pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Felelős
Partage Plus szecessziós digitalizálási projekt az	138 700 Euro	138 700 Euro (2 évre)	Jékely Zsombor főigh.

Europeana számára			

9) Kommunikációs tevékenység

Mutatók	2011. tény	2012. terv	2012. tény
TV megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	21	25	29
Rádió megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	17	20	21
Írott sajtó megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	103	140	225
E-sajtó	178	200	306
Fizetett hirdetések száma (médiától függetlenül, becült érték)			35*

* Nyomtatott, online és egyedi közterületi megjelenés 31 db volt ténylegesen.

Ehhez jött hozzá 2 alkalommal a MAHIR plakát kampány alkalmanként 35 plakáttal - 2 kampányban Citylight és peronreklám (127 plakáthely), origo folyamatos jelenlét

Az országos napilapok szakújságírói szintén folyamatosan figyelemmel kísérik programunkat, és rendszeresen foglalkoznak a múzeum helyzetével, jövőjével is. Országos közgyűjteményként rendszeresen szerepelhetünk a megyei lapokban, a VIII. és IX. kerületi helyi médiumokban és a műsorújságokban is.

A kommunikáció fő területeit 2012-ben a következő témák jelentik: intézményi rekonstrukció előkészítése, kiemelt kiállítások (Art deco és modernizmus, Művészet mindenkinek) népszerűsítése, célzott költségvetési kerettel; digitalizálási program.

2012. folyamán a korábbinál is erőteljesebben tervezzük a közösségi médiák igénybevételét (Facebook, Twitter), és tervezzük egy blog indítását is a Művészet mindenkinek kiállítás kapcsán.

2012-től az IMM koordinálja a Partage Plus projekt központi kommunikációját is (honlap működtetése, hírlevelek, közösségi média).

III. GAZDÁLKODÁSI MUTATÓK

Mutatók	2011. teljesítés (bázis)	2012. teljesítés	Index %	2012. terv (eredeti ei.)	2012. terv (módosított ei.)
Létszám (fő) (tény: statisztikai, engedélyezett) (terv:	159	127	79,87%	127	127
Kiadás (e Ft)	814 343	930 237	114,23%	552 600	1 159 997
ebből: személyi	341 858	341 913	100,02%	319 400	365 245
járadék	104 638	91 396	87,34%	91 100	103 476
dologi	272 900	414 157	151,76%	137 900	603 784
működési célú pénzeszköz átadás	0	0	0,00%	0	0
MŰKÖDÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN	719 396	847 466	117,80%	548 400	1 072 505
felhalmozási (beruházási)	94 947	82 771	87,18%	4 200	87 492
FELHALMOZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN	94 947	82 771	87,18%	4 200	87 492
Bevétel (e Ft)	1 186 088	1 176 938	99,23%	552 600	1 159 997
ebből: intézményi működési bevétel	154 537	156 335	101,16%	140 000	140 000
támogatásértékű működési bevételek	86 314	128 345	148,70%	30 000	127 800
előző évi működési célú pe maradvány átvétel	43 000	46 167	107,37%	0	46 167
előző évi működési pénzmaradvány igénybevétele	103 937	321 745	309,56%	0	321 745
MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN	387 788	652 592	168,29%	170 000	635 712
felhalmozási és tőke jellejű bevételek	0	0	0,00%	0	0
előző évi felhalmozási maradvány átvétel	7 813	30 165	386,09%	0	30 165
előző évi felhalmozási maradvány igénybevétele		50 000	100,00%	0	50 000
támogatásértékű felhalmozás bevételek	17 447	861	4,93%	0	800

FELHALMOZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN	25 260	81 026	320,77%	0	80 965
költségvetési támogatás	773 040	443 320	57,35%	382 600	443 320
	1 186 088	1 176 938		552 600	1 159 997

IV. MUNKATERVBEN NEM SZEREPLŐ TÖBBLETFELADATOK TELJESÍTÉSE

A rekonstrukció előkészítése kapcsán új elemként készült el a Nagytétényi Kastély fejlesztésének új terve, a Bútor Főosztály munkatársai által lefektetett elvek alapján. A tervbe vett Közép-Európai Bútor-történeti Központ megoldja a bútorok raktározásának problémáját, valamint kellő helyet ad a bútor-restaurátor műhely és egy műtárgymásoló műhely kialakítására is. Ehhez a meglévő kastélyépület mögötti terek fejlesztése is szükséges, amelynek tanulmánytervei elkészültek.

Munkatervünkben nem számoltunk azzal, hogy a rekonstrukció előkészítése kapcsán szükséges műemléki felmérésben a Múzeum munkatársai is részt kell vegyenek. A munka az építész-tervezők által felkért műemlékes szakember, Bor Ferenc, koordinálásával folyik, Budapest Főváros Kormányhivatala Műemlékvédelmi és Régészeti Szakigazgatási Szerve részvételével. A különböző szakági felmérésekben az szakmailag illetékes gyűjteményi osztályok restaurátor munkatársai is részt vesznek (Kerámia, Ötvös és Bútor főosztály restaurátorai).

Nagyszabású feladat volt az újonnan kialakított könyvtárhelyiség Pannonhalmától átvett könyvszekrényeinek Budapestre szállítása, restaurálása és összeszerelése, illetve a könyvtár műtárgy-jellegű ajtajának teljes restaurálása (Bútor főosztály). Ezzel létrejött az a tér, amely a műtárgyként nyilvántartott történeti könyvállomány új otthona lesz.

A múzeum műtárgykölcsönzési tevékenységét előre nem lehet pontosan tervezni, a beérkező kérések szakmai értékelése után alakul ki a kölcsönzések listája. Az előre nem tervezett külföldi kölcsönök között tételszámát tekintve nagyobb volt a zágrábi Marton Museumnak nyújtott kölcsön – magyar szecessziós fémtárgyak kollekcója. Erről és a többi kölcsönről a II.6.i pont alatt számolunk be, mivel a formanyomtatvány erre rovatot nem tartalmaz.

Az év végén dőlt el, hogy 2013-ra tervezett nemzetközi kiállítási terveink közül a magyar-olasz évad keretében Rómába tervezett kiállítás valósulhat meg. A kiállítási anyag véglegesítése, az előkészítő tárgyalások, a katalógus és a kiállítás pályára állítása 2012 decemberében – 2013 januárjában történt meg.